# Pedagogisch beleidsplan

*oktober ’26*

## Inleiding

Kinderopvang De Vlindertuin wil kwalitatief goede kinderopvang bieden. Dit betekent dat wij eisen stellen aan het pedagogisch beleid en de uitvoering daarvan. Tevens zijn wij gericht op verbetering van de pedagogische kwaliteit. Dit doen wij door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen. Wij evalueren het pedagogisch beleid en stellen het bij indien daar aanleiding toe is. Dit gebeurt in samenwerking met de oudercommissie.

De Vlindertuin biedt opvang voor kinderen van 8 weken tot 4 jaar. Het beleidsplan geeft ouders/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat De Vlindertuin biedt, opdat u uw kind(eren) in tevredenheid achter kunt laten. Het geeft pedagogisch professionals richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep. Voor beiden is het een middel om de dagelijkse gang van zaken te toetsen en waar nodig bij te stellen om te komen tot een optimale kwaliteit van kinderopvang. Natuurlijk moet dit leiden tot een plek waar kinderen graag willen verblijven.

Wij hopen dat dit pedagogisch beleidsplan u een duidelijk beeld geeft van onze werkwijze bij De Vlindertuin.

Het pedagogisch beleidsplan ligt voor ouders/verzorgers ter inzage op het kinderdagverblijf. Om de leesbaarheid te bevorderen wordt gesproken over

- De Vlindertuin in plaats van Kinderopvang De Vlindertuin
- Ouders in plaats van ouders/verzorgers

## Inhoudsopgave


1. Visie en doelstellingen ..... 4
   1.1 Visie ..... 4
   1.2 Doelstelling ..... 5
2. De vier opvoedingsdoelen ..... 5
   2.1 Gevoel van emotionele veiligheid ..... 5
   2.2 Het ontwikkelen van de persoonlijke competenties ..... 6
   2.3 Het ontwikkelen van de sociale competentie ..... 6
   2.4 Het eigen maken van waarden en normen ..... 7
3. Omgaan met kinderen ..... 8
   3.1 Methodiek van De Vlindertuin ..... 8
      3.1.1 Methodiek van De Vlindertuin nader toegelicht ..... 8
   3.2 Ontwikkeling stimuleren ..... 9
   3.3 Buitenspelen ..... 10
      3.3.1 Blote voeten en buitenspelen ..... 10
      3.3.2 Gebruik hesjes buiten afsluiten ..... 11
4. De groepen ..... 12
   4.1 De stamgroep ..... 12
      4.1.1 Openen en sluiten ..... 12
   4.2 Extra dagdelen afnemen ..... 13
   4.3 Horizontale en verticale groep ..... 13
   4.4 Pedagogisch professionals ..... 13
      4.4.1 BBL-er en stagiaires ..... 14
   4.5 Vierogenprincipe ..... 14
   4.6 BKR, beroepskracht-kindratio ..... 15
      4.6.1 Inzet van personeel ..... 15
      4.6.3 Afwijkingen van de BKR ..... 16
5. Dagritme ..... 19
   5.1 Binnenkomst ..... 20
      5.1.1 Ontbijten op de Vlindertuin ..... 20
   5.2 Opruimen ..... 21
   5.3 Activiteiten ..... 21
   5.4 Eten en drinken ..... 21
      5.4.1 Allergieën of andere individuele afspraken ..... 22
      5.4.2 Traktaties en feestjes ..... 22
   5.5 Slapen ..... 22
   5.6 Ophalen ..... 23
   5.7 Ziekte ..... 23
6. Oudercontacten ..... 24

6.1 Intakegesprek ....24
6.1.1 Vaccineren ....24
6.2 Het wennen....24
6.2.1 Overgang naar een andere groep (intern wennen)....24
6.3 Mentorschap ....25
6.4 Oudercontact ....26
6.4.1 OuderApp van KidsKonnect ....26
6.5 Oudercommissie ....26
6.6 Nieuwsbrief ....26
7. Kwaliteitszorg ....27
7.1 Welbevinden en opvallend gedrag ....27
7.2 Meldcode ....27
7.3 Scholing ....27
8. Bronnen....29
Bijlage 1: Ritme babygroep en peutergroep....30
Dagritme Blauwe en Oranje Vlinder (babygroep)....30
Dagritme van de Groene Vlinder (peutergroep) ....31

# 1. Visie en doelstellingen

## 1.1 Visie

De Vlindertuin is een organisatie die gericht is op de opvangbehoefte van de ouder en de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Kinderopvang is meer dan gezellig bezig zijn met de kinderen. Pedagogisch professionals zijn gericht met de kinderen bezig, ze scheppen sfeer, benaderen de kinderen met een bepaalde houding en bieden activiteiten aan.

De Vlindertuin biedt kinderen een gevoel van veiligheid en geeft ze de gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties. Het is een plek waar kinderen leren omgaan met andere kinderen, door onder meer samen te spelen, te eten en te slapen. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, helpen, rekening houden met een ander, omgaan met conflicten en opkomen voor zichzelf.
Om hier optimaal op in te kunnen spelen heeft De Vlindertuin horizontale en verticale groepen. Hierdoor hebben we de mogelijkheid om het kind in de groep te plaatsen waar hij of zij het beste tot zijn recht komt.

Een verticale groep biedt de kinderen bij uitstek de mogelijkheid om te experimenteren met sociale vaardigheden. Doordat zowel de baby's, dreumesen en peuters samen op een groep zitten. Zo kunnen ze onder andere leren van elkaar, kan een dreumes die al toe is aan een peuterspelletje meedoen met de peuters en vallen achterstanden in de ontwikkeling minder op waardoor deze kinderen minder snel een buitenbeentje worden.

De horizontale groepen bestaat uit twee baby groepen en een peutergroep. Op de babygroep is er meer ruimte voor de interactie vaardigheden, zijn de prikkels minder en is de ruimte zo ingedeeld dat de baby's actief kunnen zijn op hun eigen niveau en elkaar in alle rust kunnen ontmoeten. Dreumesen willen alles zelf, maar hebben ook behoefte aan nabijheid en oogcontact met de pedagogisch professionals tijdens het spelen.

De peutergroep biedt de peuters en dreumesen die hieraan toe zijn meer uitdaging. Kinderen krijgen, passend bij hun leeftijd, een actieve rol in de zorg voor hun directe omgeving. Het dagelijkse handelen vormt hierbij een herkenbaar ritmisch patroon (dagritme) waaruit ook (zelf)vertrouwen en veiligheid worden opgebouwd. Daarnaast is er de ruimte om gericht in te spelen op de ontwikkelingsbehoeften van elk kind. Hierbij valt te denken aan, 3+ werkjes, knutselen met fijn of grof materiaal, dieper in gaan op de taalontwikkeling en het bevorderen van zelfstandigheid. Dit alles steunt het gevoel van eigenwaarde van het kind. Kijk, ik kan het zelf! Kijk, ik kan bijdragen!

De Vlindertuin begeleidt de kinderen bij al deze ontwikkelingen in een liefdevolle en stimulerende omgeving waarbinnen kinderen zich prettig en veilig voelen. Elk kind is uniek en elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Een kind dat zich op zijn gemak voelt is ontspannen, nieuwsgierig, tevreden en vol zelfvertrouwen. Hierdoor kan een kind zich gedurende vier jaar van een volledige afhankelijke baby ontwikkelen tot een al redelijk zelfstandige kleuter. Wij gaan ervan uit dat elk kind uniek is en zich op eigen kracht ontwikkelt op basis van aanleg en temperament.

Op het moment dat kinderen bij De Vlindertuin worden opgevangen vindt naast thuis, ook een deel van de ontwikkeling en vorming hier plaats. De pedagogisch professional respecteert de opvoedingsstijlen van de ouders en houdt daar rekening mee. Goed contact en overleg met de ouders is dan ook belangrijk. Afspraken rondom het pedagogisch handelen en omgaan met ouders zijn nodig om tot een gemeenschappelijke benaderingswijze van kinderen en ouders te komen. Tijdens het intakegesprek maken we hier de eerste afspraken over, zie hoofdstuk 6.1

Tevens biedt De Vlindertuin de kinderen een goede voorbereiding voor de basisschool: kinderen leren om zich aan te passen aan een groep, om te gaan met andere kinderen en hebben zich door het aanbod dat wij bieden op diverse gebieden kunnen ontwikkelen.

## 1.2 Doelstelling

Het pedagogisch beleid is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de wet kinderopvang beschreven zijn (prof. J.M.A Riksen-Walraven, 2016). Deze doelen houden in dat in een veilige en gezonde omgeving;

1. (Emotionele) veiligheid wordt geboden aan een kind
2. De persoonlijke competenties van de kinderen worden bevorderd
3. De sociale competenties van de kinderen worden bevorderd
4. Kinderen de ruimte krijgen om zich waarden en normen van de samenleving eigen te maken

# 2. De vier opvoedingsdoelen

Dit zijn de vier pedagogische basisdoelen die in de wet van de kinderopvang (Riksen-Walraven, 2016) beschreven staan. Bij De Vlindertuin hebben wij deze basisdoelen gekoppeld aan de visies van de volgende pedagogen: Freinet, Gordon, Maria Montessori en Reggio Emilia. Deze zullen later in paragraaf 3.1 worden toegelicht.

## 2.1 Gevoel van emotionele veiligheid

De basis van al het handelen van de pedagogisch professionals is het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind. Veiligheid is niet alleen belangrijk voor het welbevinden van het hier en nu, maar ook een voorwaarde voor het realiseren van andere pedagogische doelen. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch professional onmisbaar. Wij geven hier vorm aan door een vast team van medewerkers met vaste werkdagen. Zij hebben voor elk kind aandacht, begrip, moedigen het kind aan om zo veel mogelijk zelf te doen en te ontdekken; de ’Vlindertuin methode’.

In deze manier van werken staan de volgende punten centraal:

- Werken vanuit de belevings- en ervaringswereld van een kind
- Contact maken (zowel non-verbaal als verbaal)
- Exclusieve aandacht
- “Help mij het zelf te doen”
- Kijken en (actief) luisteren naar de kinderen en naar elkaar
- Het bevorderen van goede relaties tussen de pedagogisch professionals, kinderen en ouders
- Vrijheid binnen duidelijke regels, structuur en grenzen
- Open communicatie en verschillende vormen van communicatie

Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Wij maken daarom gebruik van een herkenbare dag met terugkerende rituelen, zoals liedjes zingen voor het eten en drinken, gezamenlijk opruimen voordat we aan tafel gaan enz.

Vanuit een veilige basis durven en kunnen de kinderen de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met de pedagogisch professionals, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Vanuit dat veilige gevoel kunnen kinderen zich op allerlei verschillende ontwikkelingsgebieden ontwikkelen en de omgeving gaan ontdekken.

## 2.2 Het ontwikkelen van de persoonlijke competenties

Door het spelen op de groepen bij De Vlindertuin kunnen de kinderen hun eigen creativiteit, zelfstandigheid en veerkracht oefenen en uitbouwen. Wij richten de binnen- en buitenruimte daarom zo in dat er veilig en ongestoord gespeeld kan worden en dat er uitdaging te vinden is waarin het kind zich voldoende kan ontwikkelen en tot uiting kan brengen. Ook zal er een aanbod zijn van activiteiten buiten het kinderdagverblijf zodat de omgeving regelmatig varieert en kinderen hieruit weer andere dingen kunnen ervaren en ontdekken. Een uitstapje naar de dierenweide of over het omliggende terrein met het wandelkoord of de bolderkar is hier een voorbeeld van.

Pedagogisch professionals creëren uitdagingen en zorgen voor verrijking van het spel waarbij het eigen initiatief aangemoedigd wordt. Aan de hand van observaties wordt geschikt spelmateriaal aangeboden, gericht op de bevordering van de zelfstandigheid. Bij oudere kinderen, die elkaar steeds beter leren kennen door de vaste speelgroep of regelmatige contacten met kinderen uit de andere groep, krijgt het spel en het samenspel steeds meer diepgang.

Wij willen kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te krijgen. Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en hebben vertrouwen in het eigen vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren in hun eigen tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden door ons in hun ontwikkeling gestimuleerd, zoals bijvoorbeeld:

- De lichamelijke ontwikkeling bij het leren lopen
- De verstandelijke ontwikkeling bij het leren praten
- De emotionele ontwikkeling bij het leren benoemen van emoties en het opkomen voor zichzelf

Als een kind iets nieuws leert, bijvoorbeeld een beweging, dan ontstaat er een nieuwe verbinding tussen de zenuwcellen. Hoe sterker die verbinding des te beter beheerst het kind de vaardigheid. Hierbij is herhaling en een positieve respons belangrijk. Door de actieve rol van de pedagogisch professional, gericht op het plezier van in dit geval het bewegen, zal de motivatie om te blijven bewegen worden vergroot bij het kind.

## 2.3 Het ontwikkelen van de sociale competentie

Wij willen kinderen de ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen en dit te stimuleren waardoor sociale vaardigheden verworven worden. Zoals bijvoorbeeld communiceren, het zich kunnen verplaatsen in een ander, samen spelen en delen, conflicten voorkomen en oplossen.

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Ook de groep heeft een belangrijke functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Wij zien het kinderdagverblijf als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dit gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Wij stellen kinderen in de gelegenheid de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van en door elkaar, voor nu en later. Zo kunnen kinderen door mee te doen met andere, belangrijke kenmerken en onderdelen van activiteiten oppikken en dit omzetten naar hun eigen gedrag wat meestal de vorm van samen spelen aanneemt. Nieuw sociaal gedrag komt vaak tot stand doordat ze het overnemen van kinderen of volwassenen die ze beschouwen als belangrijke voorbeelden of door zelf uit te proberen. Dit gaat soms gepaard met een conflict waarbij het aan de pedagogisch professional is om in te grijpen en nieuwe keuzes voor te leggen of het kind te laten exploreren en uitproberen. Een

voorbeeld hiervan is: ik wil met die auto spelen + jij wil met die auto spelen + ik wil met jou spelen = we spelen samen met de auto. Dit lukt soms zelf of met een beetje hulp van andere kinderen of de pedagogisch professional.

Het kennismaken met volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen, en het opkomen voor eigen belang, zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar te helpen, samen speelgoed op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen. In een vertrouwde groep is het oefenen in omgaan met anderen zeer waardevol.

## 2.4 Het eigen maken van waarden en normen

Doordat kinderen bij De Vlindertuin in een groep spelen krijgen zij met andere culturen te maken (elk kind komt immers uit hun eigen gezinscultuur) en met de “cultuur” van het kinderdagverblijf. Een belangrijk onderdeel van deze culturen is hoe er wordt omgegaan met afspraken, ruzie, verdriet, en boosheid. Bij de baby’s nemen we hier ook het slaap- en eetritme in mee.

Door de aandacht voor elkaar, de omgeving, het materiaal en het hanteren van regels creëren we bij De Vlindertuin een eigen cultuur die past binnen de cultuur waarin wij leven. Door een open opstelling naar “anders zijn”, nieuwe vormen van rituelen, willen wij de kinderen nieuwsgierig maken. Door gevoelens onder woorden te brengen willen we ze een houvast bieden in het zichzelf eigen maken van waarden en normen. De pedagogisch professionals zullen ook onderling steeds in gesprek blijven over gemaakte afspraken, regels en opvattingen, omdat de cultuur waarin wij leven steeds verandert.

# 3. Omgaan met kinderen

## 3.1 Methodiek van De Vlindertuin

In het omgaan met de kinderen bieden wij een vertrouwde en stimulerende opvang waar elk kind zich prettig voelt. Vanuit dit basisgevoel van welbevinden kunnen kinderen zich ontwikkelen. Het jonge kind ontwikkelt zich in voortdurende wisselwerking met de omgeving waarbij het eigen temperament het individuele proces beïnvloedt. Ook bij het omgaan met de kinderen zijn wij ons bewust van het unieke van elk kind.

In de omgang met kinderen maken wij gebruik van de visies van de volgende pedagogen: Freinet, Gordon, Maria Montessori en Reggio Emilia. Door de visies van deze pedagogen te koppelen aan de vier opvoedingsdoelen (2016) is onze eigen methodiek ontstaan. Wat deze pedagogen voor onze organisatie gemeen hebben is dat ze ons laten kijken/werken aan de volgende punten:

- Werken vanuit de belevings- en ervaringswereld van het kind
- Begeleiden bij de onderzoeksdrang en het experimenteren, “help mij het zelf te doen”
- Actief te luisteren naar het kind en werken met de "ikboodschap"
- Open communicatie en verschillende vormen van communicatie
- Vrijheid binnen duidelijke regels, structuur en grenzen

### 3.1.1 Methodiek van De Vlindertuin nader toegelicht

**Werken vanuit de belevings- en ervaringswereld van het kind.**
Freinet, Maria Montessori en Reggio Emilia vinden het belangrijk dat er voldoende uitdaging is voor de kinderen en dat dit gestimuleerd moet worden. Volgens Freinet is ‘spelen werken’ en stimuleer je hiermee de ontwikkeling. Bij De Vlindertuin is dit onder andere terug te zien in de volgende punten:

- Kinderen mogen zelf kiezen waarmee ze spelen
- Aanmoedigen eigen initiatief
- Aandacht voor de interactie tussen de kinderen
- Er zijn verschillende speelhoeken en materialen die uitdagingen bieden op de verschillende zintuigen en ontwikkelingsgebieden. Deze omgeving varieert ook waardoor de omgeving boeiend blijft
- Werken met thema’s waar het kind zich mee bezig houdt. Het doen van uitstapjes en het vieren van verschillende feestdagen. Dit leggen we vast in de Ik-boeken zodat de kinderen hiernaar terug kunnen kijken
- Exclusieve aandacht/gericht spelmateriaal die past bij de behoefte van de kinderen waardoor ze langere tijd alleen of onder begeleiding kunnen spelen. Zoals bijvoorbeeld bordspelletjes, K’nex, Kapla of zintuigelijke spelletjes

**Begeleiden bij de onderzoeksdrang en het experimenteren “help mij het zelf te doen”**
Maria Montessori gaat uit van de volgende vragen: hoe ontwikkeld een kind zich? Wat heeft een kind nodig in zijn ontwikkeling? Ieder kind doet dit in zijn eigen tempo en moet daarin zoveel mogelijk maatwerk krijgen. Dit geven wij vorm op de volgende manieren:

- Mee helpen met huishoudelijke klusjes, zoals bijvoorbeeld de was opruimen, boodschappen uitruimen en schoonmaken
- “Help mij zelf te doen” bij zoveel mogelijk activiteiten: leren kruipen, leren lopen, naar bed gaan, schoenen aan doen, broodsmeren, zindelijkheid ect.
- Omgeving aanpassen aan het kind zodat het zich voldoende kan ontwikkelen en tot uiting kan brengen, zoals de grond box voor de baby’s op de babygroep maar ook voor de verticale groep of als rustomgeving voor de grotere kinderen. De horizontale groepen richten we in op de behoefte en hoogte van het kind.

- De baby's individuele aandacht te geven, zeker bij verzorgingsmomenten, en ze van elkaar te laten leren door ze meer bij elkaar te leggen
- Spelen met levensechte dingen: luiers, wc-rollen, muziekinstrumenten etc.
- Doen en stimuleren op het juiste moment

**Actief te luisteren naar het kind en werken met de "ik-boodschap".**
Gordon is bekend om zijn communicatiemethode waarin het actief luisteren en de "ik boodschap" centraal staan. Dit werkt met name bij kinderen die alles zelf willen doen en daarin gestimuleerd worden. Door te luisteren en conflicten samen op te lossen creëer je een sfeer waarin kinderen zich begrepen voelen en leer je ze waarden en normen bij. Daarnaast werkt De Vlindertuin ook met Dunstan babytaal die gericht is op de vijf verschillende soorten baby huiltjes. Tevens werken wij met de kindergebaren taal ter stimulering/ondersteuning van de taalontwikkeling.
Bij De Vlindertuin is dit ook terug te zien in de volgende punten:

- We leren van elkaar, dit geldt zowel voor de kinderen als de pedagogisch professionals en de ouders
- Praten in de ik-taal zonder oordeel
- Actief luisteren, de achterliggende emotie wordt benoemd. Het kind wordt gestimuleerd zelf zijn problemen op te lossen
- Gebaren worden actief gebruikt gedurende de dag
- Contact maken, zowel non- als verbaal
- Pedagogisch professionals en stagiaires benoemen wat ze zien en doen, met name bij de baby's en dreumesen
- Ouders op de hoogte stellen van de dagindeling van hun kind, wat het doet, maakt, meespeelt ect.

**Vrijheid binnen duidelijke regels, structuur en grenzen.**
Maria Montessori en Reggio Emilia streven naar een omgeving die stimulerend is waarbinnen de kinderen zich vrij kunnen ontwikkelen en dwingt de pedagogisch professionals te kijken naar wat de kinderen wel kunnen. Dit is alleen haalbaar binnen de vrijheid en veiligheid van duidelijke regels, structuur en grenzen. Ieder kind zal op zijn eigen manier tegen onze grenzen aanlopen en proberen daar overheen te gaan naar mate ze ouder worden. Aan de pedagogisch professionals is het de taak om de kinderen hierin te begeleiden en waar nodig te sturen op een manier die past bij elk individueel kind.

## 3.2 Ontwikkeling stimuleren

Door de dagen heen worden de kinderen veel gestimuleerd. Tijdens het spelen en de vele verschillende activiteiten die aangeboden worden, stimuleren we onder andere de motorische en zintuigelijke ontwikkeling en deze vormen de basis voor alle andere ontwikkelingsgebieden. Daarnaast moedigen wij de kinderen aan om zelf te ontdekken en geven wij ze de ruimte voor hun eigen inbreng en initiatieven.

Wat is nou eigenlijk spel? Spelen is altijd actief bezig zijn, plezier hebben in je bezigheid. Kinderen die voldoende spelen ontdekken wat er in hun omgeving gebeurt door te bewegen, voelen, zien, ruiken, horen en proeven. En gaat gepaard met het ontwikkelen van de motoriek en de zintuigen.

Wij vinden het belangrijk dat de drukke activiteiten ook afgewisseld worden met rustige activiteiten. Buiten op de speelplaats kunnen de kinderen zich heerlijk uitleven, maar het is ook prettig om lekker rustig naar een verhaal te luisteren.

Een ander belangrijk kenmerk van spel is, dat het vrijwillig gebeurt. Spelen in opdracht gaat niet, het gaat spontaan en vanzelf. Niemand zegt dat het zo moet of hoelang het spel mag duren. Het belangrijkste element is misschien wel dat je het voor je plezier doet.

We werken aan de hand van thema's die nauw aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Zo maken we een nieuw stukje van de wereld zichtbaar voor de kinderen waarbij ze nieuwe dingen leren benoemen en de nieuwsgierigheid wordt geprikkeld.
Bij de baby's en dreumesen ligt de nadruk op het ervaren. Naarmate de kinderen ouder worden verschuift het accent naar het spelend leren. Bij kinderen vanaf 3 jaar is er ook aandacht voor de pre-academische vaardigheden. Hierbij kun je denken aan geletterdheid, gecijferdheid en algemene leervaardigheden, zoals het uiten van ideeën, vragen stellen, na denken over gebeurtenissen.

In het dagritme zijn een aantal vaste activiteiten opgenomen, zoals opruimen voordat we aan tafel gaan, picto's bespreken, liedjes zingen voor een eet en drink moment en samen eten. Wanneer de kinderen de leeftijd hebben bereikt dat ze hieraan mee kunnen doen zullen ze hierbij betrokken worden.

## 3.3 Buitenspelen

Ons streven is om elke dag met de kinderen naar buiten te gaan. De grote kinderen komen minimaal 1 keer per dag buiten en de baby's/dreumesen die niet mee gaan slapen minimaal 1 keer per dag buiten om op deze manier een frisse neus te halen. Zie verder paragraaf 5.5 over het slapen.

We hebben de mogelijkheid om op de speelplaats of het balkon te spelen en om een wandelingen te maken in het omliggende bos. Op het terrein aan de andere kant van de weg is een dierenweide gevestigd met schapen, geiten, konijnen en kippen. Ook zijn er mooie grote grasvelden en een stukje bos te vinden. Mocht het regenen dan doen we de laarzen aan, zetten we de paraplu's op of doen we de poncho's aan en gaan er alsnog vrolijk op uit.

Buiten zijn is goed voor de gezondheid van de kinderen en bovendien ontwikkelen ze zich beter als zij veel buiten zijn in een natuurlijke omgeving. Daarnaast kunnen ze zich beter concentreren.

Binnen en buiten spelen kinderen op een andere manier doordat de ervaring van ruimte, weer, natuur, licht, grond en ondergrond heel anders is waardoor het spel en onderzoek van kinderen verschilt met die in de binnenruimte. Binnen en buiten spelen vraagt andere vaardigheden en biedt andere mogelijkheden, om een paar voorbeelden te noemen:

- Buiten zijn andere geuren, texturen en kleuren
- Buiten nodigt uit tot grotere, grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen)
- Stimuleren van risicovol spelen, waarbij kinderen aan de slag gaan met spannende, uitdagende en avontuurlijke activiteiten, waarbij een risico bestaat op een (kleine) verwonding
- Het ontdekken van levende en dode natuur
- Het omgaan met en ontdekken van de mogelijkheden van wisselende en minder te beïnvloeden omstandigheden zoals licht, schaduw, zon, kou, regen, sneeuw en wind

Buiten liggen de materialen voor het oprapen, verschillen de associaties met binnenshuis wat inspireert tot fantasiespel, tot grote dingen ondernemen en met je handen creëren.

### 3.3.1 Blote voeten en buitenspelen

Kinderen gaan altijd naar buiten met hun schoenen aan. Op mooie, zonnige dagen tijdens de lente en zomer zijn we flexibeler met betrekking tot het dragen van schoenen. Jas aan is

altijd schoenen aanhouden en in de zandbak of het zwembadje mogen de schoenen uit worden getrokken. De veiligheid van de kinderen staat hierbij altijd voorop.

Dit betekend dat de kinderen niet direct na het verlaten van het badje/zandbak weer hun schoenen aan moeten aantrekken. Onder de voorwaarde dat de grote ‘’zware’’ fietsen in de schuur blijven en het speelplein gecontroleerd is op scherpe voorwerpen.

**Voorwaarden voor spelen op blote voeten**
Om ervoor te zorgen dat spelen op blote voeten veilig en comfortabel is, gelden de volgende voorwaarden:

Balkon:
Spelen op blote voeten op het balkon is niet toegestaan tijdens hete zomerdagen, omdat de vlonders te warm kunnen zijn.

- Controleer altijd de temperatuur van de vlonders.
- Het balkon moet regelmatig worden gecontroleerd op scherpe voorwerpen om verwondingen te voorkomen.

Speelplein:
Als je ervoor kiest om kinderen op blote voeten te laten spelen op het speelplein, moet je ervoor zorgen dat het speelplein vrij is van gevaarlijke objecten, zoals glas of scherpe voorwerpen. Dit betekend concreet:

- Voordat de kinderen naar buiten gaan dient het buitenterrein nagelopen te worden.
  I. Dit gebeurd naast de gebruikelijke controle die twee keer per week vanuit de RIE wordt gecontroleerd.
- Jas aan is altijd schoenen aan.
- ‘’Zware’’ fietsen mogen niet worden gebruikt als spelmateriaal wanneer kinderen op blote voeten spelen.
- Tijdens water activiteiten mogen de kinderen ter plaatsen hun schoenen uittrekken.
  I. Onder met water spelen vallen: badjes en de sproeier.

Het toestaan van spelen op blote voeten wordt beschouwd als een aanvaardbaar risico, op voorwaarde dat er maatregelen zijn genomen om de veiligheid en het comfort van de kinderen te waarborgen.

### 3.3.2 Gebruik hesjes buiten afsluiten
Leidsters dragen buiten na 16:00 gekleurde hesjes. Door het dragen van een hesje, in de kleur van de groep waarop zij op dat moment werken, zijn de leidsters van de verschillende groepen zichtbaar. Ouders weten wie ze moeten aanspreken als ze op het plein komen, ook als een leidster van hun groep niet aanwezig is.

Staat een leidster alleen op het plein dan zorgt ze dat ze ten alle tijden zichtbaar is voor ouders die via het hek binnen komen en hen zo veel als mogelijk begroet. Ook in dit geval draagt de leidster een hesje.

# 4. De groepen

De locatie bestaat uit twee babygroepen (0-2 jaar) op de bovenverdieping, een verticale groep (0-4 jaar) en een peutergroep (1,5-4 jaar) op de begane gegrond. Iedere groep heeft een maximaal aantal kinderen dat per dag en per groep mag worden opgevangen door minimaal twee leidsters. Hierbij houden wij ons aan het beroepskracht ratio (BKR). Zijn er te veel kinderen van 0-2 jaar dan wordt er een derde pedagogisch professional ingezet zodat wij ons alsnog houden aan de BKR, zie paragraaf 4.6.

## 4.1 De stamgroep

Elk kind wordt geplaatst in een vaste stamgroep: 'Blauwe Vlinder', 'Groene Vlinder', 'Oranje Vlinder' of 'Paarse Vlinder'. Een vertrouwde en veilige omgeving is een noodzakelijke voorwaarde voor de ontwikkeling van het kind. Stabiliteit wordt gerealiseerd vanuit het perspectief van het kind: vaste groepen, vaste gezichten, vaste ruimten en een vast dagritme zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden.

Een vaste pedagogisch professional, die vertrouwd is voor het kind (en zeker voor baby's), is essentieel voor de sociaal-emotionele veiligheid en de cognitieve ontwikkeling. Een vertrouwde volwassene begrijpt de signalen en behoeften van het kind en kan daar passend op reageren. Het werken met baby's vraagt specifieke competenties en kennis van de pedagogisch professional.

Daarom gelden de volgende regels:

- Aan een kind jonger dan één jaar worden maximaal twee vaste pedagogisch professionals toegewezen, waarvan er per dag ten minste één werkzaam is op de stamgroep van dat kind.
- Aan kinderen van één jaar of ouder worden maximaal drie vaste pedagogisch professionals toegewezen, waarvan er per dag ten minste één werkzaam is op de stamgroep van dat kind.

Kinderen hebben opvoeders nodig die betrokken zijn en weten wat zij nodig hebben. Als kinderen zich geborgen voelen, kunnen zij ontspannen, zichzelf zijn en de wereld gaan ontdekken. Dit gevoel van veiligheid ervaren kinderen ook bij andere kinderen, vooral bij vaste leeftijdsgenootjes. Vanaf ongeveer één jaar herkennen baby's elkaar wanneer ze elkaar regelmatig zien. Deze relaties dragen, door samen te spelen, leren en delen, bij aan de sociale en emotionele ontwikkeling.

Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouder (via het formulier in de ouder-App *KidsKonnect* en op papier) kan een kind gedurende een tussen ouder en houder overeengekomen periode tijdelijk in een andere groep dan de stamgroep worden opgevangen. Het kind mag maximaal twee keer per week worden opgevangen op één andere groep naast zijn gebruikelijke stamgroep.

### 4.1.1 Openen en sluiten

Het openen doen we iedere ochtend met twee pedagogisch professionals, op iedere verdieping staat een pedagogisch professional. Dit betekend dat zij opent voor twee groepen.

De pedagogisch professional die op de begane grond start opent op de Paarse Vlinder en ontvangt de kinderen van deze groep maar ook die van de Groene Vlinder totdat de tweede dienst, begint om 07:45, de kinderen meeneemt naar de Groene Vlinder.
Ditzelfde geld voor de eerste verdieping waar de babygroepen zich bevinden. Daar opent een pedagogisch professional op de Blauwe Vlinder en ontvangt de kinderen van deze groep en van de Oranje Vlinder tot ook daar de tweede dienst, begint om 07:45, de kinderen meeneemt naar de Oranje Vlinder.

Op de babygroepen wordt er ook afgesloten op de Blauwe Vlinder. Tussen 16:45 en 17:15 voegt de Oranje Vlinder zich bij de Blauwe Vlinder. Waarna zij na de dienst van 17:30 alleen op de groep staat tot om 18:00 de deuren van De Vlindertuin sluiten.

## 4.2 Extra dagdelen afnemen

Ouders kunnen via de ouderApp KidsKonnect extra opvang aanvragen. Mocht blijken dat er op de stamgroep van hun kind geen plek beschikbaar is dan wordt hun de vraag gesteld of zij hun kind op de andere groep willen plaatsen voor die dag. Alleen met schriftelijke toestemming van de ouder kan een kind geplaatst worden op een andere groep. Bij een extra dag mag er afgeweken worden van 2 vaste gezichten bij de baby's en maximaal 3 vaste gezichten bij de kinderen van 1-4 jaar.

## 4.3 Horizontale en verticale groep

Wij hebben bewust gekozen voor horizontale en verticale groepen. De voordelen van deze keuze luidt als volgt:

**Voordeel van een horizontale groep:**

- Dagritme en groepssamenstelling sluiten meer aan bij de behoeftes van de kinderen spelen, uitdaging, rust en verzorging
- Kinderen ontmoeten leeftijdsgenootjes met hetzelfde ontwikkelingsniveau, die ze kunnen imiteren
- De individuele aandacht staat centraal op de babygroep
- Rust, regelmaat en ritme staan centraal op de babygroep
- Kinderen met hetzelfde ontwikkelingsniveau dagen elkaar uit en stimuleren elkaar hierin. Zo spelen kinderen het liefst met iemand die overeenkomstige spelbehoeften heeft.
- Activiteiten worden specifiek aangepast naar de leeftijd
- De pedagogisch professionals hebben een homogenere groep en een flexibel dagritme voor de hele groep
- Ontwikkelingsachterstanden worden eerder opgemerkt

**Voordeel van een verticale groep**:

- Een kind kan de hele voorschoolse periode onder de hoede van dezelfde groepsleiding blijven
- De groepsleiding kunnen kinderen goed leren kennen en inspelen op individuele behoeften
- De jonge kinderen leren van oudere kinderen en de oudere kinderen leren de jongere kinderen helpen
- Kinderen leren rekening houden met elkaar en worden gestimuleerd in hun sociale vaardigheden
- Kinderen kunnen op hun eigen niveau aan diverse activiteiten deelnemen. Zo kan een dreumes die al toe is aan een peuterspelletje met peuters meedoen en andersom kan een dreumes die wat minder goed meekomt spelen met de babymaterialen
- Achterstanden in de ontwikkeling van de kinderen vallen minder op bij de andere kinderen op de groep, hierdoor worden deze kinderen minder snel een buitenbeentje.
- Ouders leren van elkaar en zien in dat problemen leeftijdsgebonden kunnen zijn

## 4.4 Pedagogisch professionals

Pedagogisch professionals bieden een veilig klimaat voor kinderen door stabiel aanwezig te zijn op de groep, sensitief te zijn, respect te hebben voor de autonomie van het kind, structuur te bieden en de gevoelens en gedachten van kinderen adequaat te kunnen benoemen. Met kinderen omgaan is dus soms ingewikkelder dan je denkt, zeker in

groepsverband. Het personeel moet daarom wel degelijk goed opgeleid zijn en over voldoende vakkennis beschikken. De pedagogisch professionals bij De Vlindertuin hebben allemaal minimaal een Mbo-opleiding gevolgd. Dit gaat over de beroepsopleidingen waarvan het diploma/getuigschrift kwalificeert voor de functie van pedagogisch professional in de dagopvang en de buitenschoolse- of naschoolse opvang. Daarnaast zijn alle medewerkers in het bezit van een Verklaring Omtrent Goedgedrag (VOG).

Personeel wordt bijgeschoold waar nodig en verder kunnen er individuele workshops/opleidingen gevolgd worden op aanvraag. De medewerkers van De Vlindertuin zijn gecertificeerd in de Nederlandse kindergebarentaal. Daarnaast zijn er verschillende cursussen gevolgd over voeding, Dunstan babytaal, kindergebarentaal, de meldcode, kinder-EHBO en BHV, zie paragraaf 7.3.

Wij hebben over het algemeen een stabiele personeelsbezetting en werken met vaste invalkrachten. Zodoende zijn er bij ziekte, vakantie en vrije dagen altijd bekende gezichten aanwezig voor de kinderen en ouders.
In principe heeft elke medewerker vaste uren op vaste dagen en tijden, bij ziekte, vakantie, vrije dagen kan dit wisselen aangezien we dit altijd met eigen personeel opvangen, zie paragraaf 4.1 over stamgroepen.

### 4.4.1 BBL-er en stagiaires

Naast de vaste pedagogisch professionals werkt De Vlindertuin ook met een BBL-er en (BOL) stagiaires. BBL staat voor Beroeps Begeleidende Leerweg wat betekend dat de student-werknemer een (leer)arbeidsovereenkomst heeft met De Vlindertuin, een keer per week naar school gaat en de andere dagen werkt en leert bij De Vlindertuin. Een BBL-er mag gedurende de opleiding van 0-100% ingezet worden als pedagogisch professional op de groep.

Stagiaires worden begeleid door de pedagogisch professionals en mogen werkzaamheden verrichten die passen binnen hun leerjaar, persoonlijke ontwikkeling en competenties. Stagiaires kunnen vanaf hun 2e leerjaar worden ingezet tijdens ziekte van een pedagogisch professional of tijdens schoolvakanties van de student.

Voor de inzetbaarheid van stagiaires gelden wel de volgende voorwaarden;

1. De stagiair mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
2. De stagiair mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar
3. De stagiair kan uitsluitend worden ingezet op de eigen stage-locatie

## 4.5 Vierogenprincipe

Sinds 2013 mogen medewerkers in de kinderopvang volgens de wet niet meer alleen op de groep staan, zonder dat een andere volwassene kan meekijken of meeluisteren. Hierdoor wordt de veiligheid in de kinderopvang vergroot. De wet schrijft niet voor dat de andere volwassene een beroepskracht dient te zijn en ook niet dat deze de kinderen mee begeleidt. Een beroepskracht mag dus gedurende een bepaalde periode (zie paragraaf 4.6 over BKR) per dag op de groep alleen staan, zolang er maar een andere volwassene in het gebouw aanwezig is die elk moment de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren.

Als er slechts een pedagogisch professional wordt ingezet, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig die de mogelijkheid heeft de kinderen te zien en te horen. De tweede volwassene kan ook een BBL-er of stagiaire zijn.

## 4.6 BKR, beroepskracht-kindratio

Pedagogisch professional-kindratio (BKR) gaat over hoeveel kinderen een pedagogisch professional(s) op zijn groep mag hebben van een bepaalde leeftijd. Bij De Vlindertuin verschilt het maximale aantal kinderen dat we per dag per groep mogen opvangen.

- Babygroep: 'Oranje Vlinder' 7 kinderen en de 'Blauwe Vlinder' 9 kinderen van 0-2 jaar
- Verticale groep 'Paarse Vlinder': 12 kinderen van 0-4 jaar
- Peutergroep 'Groene Vlinder': 16 kinderen van 1,5-4 jaar

Het aantal pedagogisch professionals per groep is per dag verschillend. Dit hangt af van het aantal kinderen en de leeftijd. Dit is wettelijk bepaald vanuit de overheid. De benodigde pedagogisch professionals per groep wordt berekend door middel van de rekentool pedagogisch professional-kindratio in de kinderopvang. (Rijksoverheid, Z.D.).

Het kan soms voorkomen dat er kinderen op de andere groep komen te spelen in verband met de verdeling van de leidster- kindratio. Hierbij houden we rekening met de vaste gezichten voor de baby's zie paragraaf 4.1.

De Vlindertuin biedt 11 uur per dag kinderopvang. Hiervan mogen wij drie uur op een dag de helft van de benodigde pedagogisch professionals inzetten per groep.

### 4.6.1 Inzet van personeel

Per groep wordt het aantal pedagogisch professionals bepaald op basis van de Pedagogisch professional-Kindratio (BKR) zoals voorgeschreven in de geldende wet- en regelgeving.

Een pauze duurt 45 minuten, deze vallen tussen 12.30-14.45 uur. Soms komt het voor dat er drie leidsters op de groep staan, zij gaan altijd om de beurt met pauze. Dit omdat je niet met minder dan de helft van het benodigde personeel op de groep mag staan.

De tijden waarop met pauze wordt gegaan kunnen, bijvoorbeeld als de situatie op de groep daarom vraagt, afwijken van de diensttijden. De totale pauzeduur is nooit meer dan 2 uur en 15 minuten per dag.

#### Blauwe Vlinder

2 beroepskrachten dit ziet er als volgt uit;

| PP'er* | Dienst | Pauze |
|---|---|---|
| **PP 1** | 7:00-16:45 / 7:45-17:30 | 12:30-13:15 |
| **PP 2** | 8:15-18:00 / 8:45-18:00 | 13:15-14:00 |

*PM'er is de afkorting voor pedagogisch professional.

Incidenteel zijn er 3 beroepskrachten nodig op de Blauwe Vlinder volgens de BKR. De pauzetijden zien er dan als volgt uit:

| PP'er* | Dienst | Pauze |
|---|---|---|
| **PP 1** | 7:00-16:45 | 12:30-13:15 |
| **PP 2** | 7:45-17:30 | 13:15-14:00 |
| **PP 3** | 8:45-18:00 | 14:00 tot 14:45 |

#### Oranje Vlinder

2 beroepskrachten dit ziet er als volgt uit;

| PP'er* | Dienst | Pauze |
|---|---|---|
| **PP 1** | 7:00-16:45 / 7:45-17:30 | 12:30-13:15 |

| | | |
|---|---|---|
| **PP 2** | 8:15–18:00 / 8:45 – 18:00 | 13:15-14:00 |

### Paarse Vlinder

2 beroepskrachten, dit ziet er als volgt uit;

| PP'er | Dienst | Pauze |
|---|---|---|
| **PP 1** | 7:00-16:45 | 13:00-13:45 |
| **PP 2** | 8:15/8:45 – 18:00 | 13:45-14:30 |

### Groene Vlinder

2 beroepskrachten, dit ziet er als volgt uit;

| PP'er | Dienst | Pauze |
|---|---|---|
| **PP 1** | 7:45-17:30 | 13:15-14:00 |
| **PP 2** | 8:15/8:45 – 18:00 | 14:00-14:45 |

### 4.6.2 BKR en (nieuwe) wenkinderen – intern- en extern wennen

Vanuit de branchepartijen (Brancheverenigingen Maatschappelijke Kinderopvang, z.d.) zijn er regels omtrent het wennen opgezet gebaseerd op de algemene kwaliteitsregels van de wet kinderopvang. Hiervoor gelden de volgende regels:

- Het wennen zonder schriftelijke opvangovereenkomst is niet mogelijk.
- Een nieuw wen-kind telt mee voor de BKR op de wengroep.
- De maximale groepsgrootte mag niet worden overschreden wanneer een kind komt wennen dat geheel nieuw is bij De Vlindertuin
- Wanneer een kind dat al is geplaatst is bij De Vlindertuin en, intern, gaat wennen op een nieuwe stamgroep én dit is als activiteit beschreven is in het pedagogisch beleidsplan, dan kan de maximale groepsgrootte worden losgelaten. Zie paragraaf 6.2.
    - Leidsters noteren dit in KidsKonnect als wennen in het groepslogboek.

Een kind die een korte tijd went in een andere groep op de eigen locatie, kun je aanmerken als een activiteit en daarom telt het kind niet mee voor de BKR op de wengroep. De plaats voor het kind op de eigen groep moet onbezet blijven omdat het te allen tijde terug moet kunnen keren naar de eigen groep.

In paragraaf 6.2 staat beschreven hoe we de kinderen laten wennen aan een nieuwe stamgroep waarin zij zullen worden opgevangen.

### 4.6.3 Afwijkingen van de BKR

Bij De Vlindertuin wordt afweken van de BKR tijdens de pauzetijden en aan het begin en eind van de dag. Deze afwijking is nooit meer dan 3 uur per dag per groep. Tijdens de pauzetijden slapen de meeste kinderen waardoor minder toezicht noodzakelijk is. Aan het begin en eind van de dag zijn er minder kinderen aanwezig door het brengen en halen van de kinderen. Er worden op die twee momenten geen activiteiten aangeboden. De kinderen worden uitgenodigd "vrij" te spelen. Dit kan zowel binnen als buiten zijn.

In uitzonderlijke situaties kan er afgeweken worden van de BKR, bijvoorbeeld bij onvoorziene omstandigheden zoals ziekte van personeel. Afwijkingen van de BKR mogen alleen plaatsvinden als dit geen negatieve invloed heeft op de veiligheid en het welzijn van de kinderen.

#### 4.6.3.1 Pedagogische afwegingen

Bij het afwijken van de BKR worden pedagogische afwegingen gemaakt om de behoeften en veiligheid van de kinderen te waarborgen. Er wordt rekening gehouden met de

ontwikkelingsfasen en individuele behoeften van de kinderen, evenals met de activiteiten en interacties die nodig zijn voor hun welzijn en groei.

Aandacht voor kind behoeften bij minder pedagogisch professionals:
Wanneer er minder pedagogisch professionals beschikbaar zijn, wordt er extra aandacht besteed aan de behoeften van de kinderen. Activiteiten en routines worden aangepast aan de groepsgrootte en er wordt gestreefd naar een veilige en stimulerende omgeving voor elk kind. Waar nodig worden extra ondersteuning en maatregelen genomen om de kwaliteit van de zorg te waarborgen, zoals het inzetten van extra gekwalificeerd personeel of het aanpassen van de groepsindeling.

### 4.6.3.2 Tijdelijk afwijken vaste gezichten indien nodig.

Per 1 juli 2023 mogen er ook andere pedagogisch professionals ingezet worden dan een vast gezicht op de groep. Dit is toegestaan wanneer een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is. In dergelijke situaties mag de houder een andere pedagogisch professional inzetten in plaats van het vaste gezicht. Er zijn echter enkele voorwaarden waaraan voldaan moet worden:

- Afwijking is alleen toegestaan in situaties waarbij volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten worden toegewezen. Afwijking is niet toegestaan wanneer er vier vaste gezichten toegewezen mogen worden.
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat het afwezige vaste gezicht kan vervangen.
- Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof mag niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig zijn.
- De houder heeft in het pedagogisch beleidsplan opgeschreven hoe de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind geborgd worden bij het inzetten van een andere pedagogisch professional.
    1. Als eerste stap wordt er gekeken of er een andere vertrouwde pedagogisch professional van de eigen groep ingezet kan worden als vervanging.
        - We streven ernaar om zoveel mogelijk continuïteit van zorg te bieden door een andere vertrouwde pedagogisch professional van de eigen groep in te zetten als eerste keuze. Deze pedagogisch professional is bekend bij het kind en heeft eerder met hen samengewerkt, waardoor een gevoel van vertrouwdheid en herkenning wordt bevorderd.
    2. Als dat niet mogelijk is, wordt er een vertrouwde pedagogisch professional van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. *

*Dit zorgt ervoor dat er vertrouwde gezichten aanwezig zijn voor de kinderen, zelfs wanneer een vast gezicht tijdelijk afwezig is.

#### Inzet door een andere pedagogisch professional van buiten de groep.

Wanneer een andere pedagogisch professional wordt ingezet in plaats van het vaste gezicht, nemen wij de volgende maatregelen om de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind te borgen:

1. *Voorafgaande communicatie en kennismaking*: Wanneer we op de hoogte zijn van de afwezigheid van het vaste gezicht, zullen we de ouders/verzorgers tijdig informeren en hen inlichten over de vervangende pedagogisch professional. We streven ernaar om een kennismakingsmoment te organiseren tussen het kind, de ouders/verzorgers en de vervangende pedagogisch professional, zodat het kind vertrouwd kan raken met het nieuwe gezicht.
2. *Overdracht van informatie*: Om een soepele overgang te waarborgen, zullen we ervoor zorgen dat er een goede overdracht van informatie plaatsvindt tussen het

vaste gezicht en de vervangende pedagogisch professional. Belangrijke informatie over de behoeften, interesses, routines en specifieke ondersteuning van het kind zal zorgvuldig worden gedeeld, zodat de vervangende pedagogisch professional hierop kan inspelen.

3. *Ondersteuning en begeleiding*: De vervangende pedagogisch professional krijgt de nodige ondersteuning en begeleiding om de zorg en interactie met het kind op een positieve en passende manier voort te zetten. We zullen zorgen voor open communicatielijnen, waarbij de vervangende pedagogisch professional altijd terecht kan bij collega's en leidinggevenden voor eventuele vragen of advies.
4. *Observatie en evaluatie:* Gedurende de periode dat de vervangende pedagogisch professional aanwezig is, zullen we het welzijn en de ontwikkeling van het kind nauwlettend in de gaten houden. We zullen regelmatig observeren en evalueren hoe het kind reageert op de nieuwe situatie en zorgen voor aanpassingen indien nodig.

Door deze maatregelen te implementeren, streven we ernaar om de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind te waarborgen, zelfs wanneer een andere pedagogisch professional wordt ingezet. We zetten ons in om de transitie voor het kind zo soepel mogelijk te laten verlopen en ervoor te zorgen dat het zich veilig en ondersteund voelt.

## 5. Dagritme

Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen regelmaat in hun dagindeling ervaren. Regelmaat geeft veiligheid en structuur aan kinderen. Daarom hanteert elke groep een vaste dagindeling. Deze dagindeling is afgestemd op de leeftijd van de kinderen en de thuissituatie. In een goed dagritme moet er balans zijn tussen tegemoetkomen aan de individuele behoeften van een kind en het ritme van de groep.

De Vlindertuin werkt met een vaste dagindeling, met vaste gewoonten en vaste regels. Gezien de groepssamenstelling met betrekking tot de leeftijden zijn hier wel wat nuance verschillen, maar in grote lijnen verloopt de dagindeling volgens hetzelfde patroon. Ook wat wel en niet bij De Vlindertuin mag is aan regels gebonden. Vaste regels en gewoonten geven kinderen houvast. De gebeurtenissen bij De Vlindertuin worden op deze manier begrijpelijk en overzichtelijk. Hiervoor zijn er op de groepen dagritme kaarten zichtbaar, zodat kinderen samen ernaar kunnen kijken wat er die dag allemaal gaat gebeuren. De pedagogisch professional hangt samen met de kinderen de kaarten op en betrekt op deze manier de kinderen bij de activiteiten die worden aangeboden die dag.
Het betekent niet dat wij "nooit" van de dagindeling afwijken, dat gebeurt natuurlijk wel, zeker als er iets bijzonders te vieren is zoals: sinterklaas, kerst, verjaardag van een kind of van de pedagogisch professional, thema's etc.

Zo ziet dag op de Paarse Vlinder (verticale groep) er bij De Vlindertuin eruit:

| | |
|---|---|
| **7.00-9.15** | De kinderen worden gebracht. Ouders kunnen even met andere ouders of met de pedagogisch professional praten, hun kind voorlezen, of een puzzeltje doen met hun kind. |
| **9.15** | Gaan de kinderen opruimen en aan tafel zitten. Het verloop van de ochtend wordt aan de hand van picto's en gebaren doorgenomen. Na het zingen van liedjes wordt er thee of water gedronken en vers fruit gegeten. |
| **10.00** | De luiers worden gecontroleerd/ verschoond en de grotere kinderen kunnen op het potje of naar de wc.<br>De kinderen die twee keer slapen worden naar bed gebracht. |
| **10.15-11.15** | In deze tijd worden er allerlei activiteiten gedaan. Te denken valt aan verven, plakken, boekje voorlezen, koekjes bakken, puzzelen, buiten spelen of een wandeling maken met bolderkar of wandelwagen etc. |
| **11.15** | De luiers worden weer gecontroleerd/ verschoond en de grotere kinderen mogen naar de wc of het potje. |
| **11.30** | Na het opruimen gaan alle kinderen aan tafel zitten, liedjes zingen of er wordt een boek voorgelezen. Daarna gaan ze melk drinken en een boterham smeren. Het beleg proberen we zo veel als mogelijk suikervrij of op basis van natuurlijke en niet toegevoegde suikers te houden. Hierbij valt te denken aan: zuivelspread, hüttenkäse, avocado, jam, kaas, geitenkaas etc.<br>Wij zorgen dat de kinderen gevarieerd eten en letten op hun keuzes. |
| **12.15** | De kinderen die 1x slapen, gaan naar bed. |
| **12.30-14.30** | De kinderen mogen vrijspelen op de groep. En de pedagogisch professional is bij het spel aanwezig. |

| | |
|---|---|
| **14.30** | Het speelgoed wordt opgeruimd om daarna met z'n allen aan tafel te gaan zitten. Het verloop van de middag wordt aan de hand van picto's en gebaren doorgenomen. Vervolgens wordt er gezongen of een boekje gelezen. Daarna krijgen de kinderen een beker thee of water met een groente snack. Denk hierbij aan komkommer, paprika, tomaatjes, maïs enz. |
| **15.00** | Er kan gekozen worden voor verven, plakken, boekje voorlezen, beweegspelletjes, puzzelen, buiten spelen, vrij spel etc. |
| **15.30** | Vanaf deze tijd worden de eerste kinderen opgehaald. |
| **16.15** | De kinderen worden nogmaals gecontroleerd/ verschoond. |
| **16.30** | Er wordt aan tafel gezongen of een boekje gelezen waarna de kinderen krijgen thee of water met een luchtige volkoren cracker met/zonder zuivelspread of een soepstengel. Ook is dit vaak het moment waarop kinderen een warme maaltijd krijgen die van thuis hebben meegekregen. |
| **17.50** | Alle ouders dienen binnen te zijn zodat er nog voldoende tijd is voor een overdracht. |
| **18.00** | Gaan de deuren van De Vlindertuin dicht. |

De andere groepen houden zich in principe ook dit ritme aan waarbij er rekening wordt gehouden met het eigen ritme van de baby's zodat deze zoveel mogelijk aansluiten op thuis. Het Dagritme van de Blauwe en Oranje Vlinder (babygroep) en van de Groene Vlinder (peutergroep) is te vinden in de bijlage.

## 5.1 Binnenkomst

De Vlindertuin opent om 07:00 uur in de ochtend haar deuren. De kinderen worden opgevangen op hun eigen groep bij hun eigen pedagogisch professional. Om 8:15 beginnen de diensten van de volgende pedagogisch professionals.

Bij binnenkomst regelen de ouders zelf dat de jas en schoenen uitgaan bij hun kind, pantoffels aan worden gedaan en de spulletjes worden opgeruimd. De kinderen moeten de schoenen uit in verband met de hygiëne en hun sloffen aan om uitglijden over de vloer te voorkomen. Ouders gebruiken in verband met de hygiëne "schoenhoesjes" die ze over hun schoenen aan kunnen trekken. De pedagogisch professionals dragen binnen schoeisel.

Er vindt een overdracht plaats tussen de ouder en pedagogisch professional. Het ene kind stort zich vol overgave op het speelgoed, het andere kind wil graag nog even iets met zijn ouder doen, weer andere kinderen zoeken elkaar meteen op en gaan samen spelen.

Bij afscheid is er voor de kinderen beneden gelegenheid om samen met een pedagogisch professional te zwaaien bij het "zwaairaam". De kinderen boven kunnen bij de deur zwaaien samen met een pedagogisch professional.

### 5.1.1 Ontbijten op de Vlindertuin

Ontbijt is een belangrijk onderdeel van de dag, het kan soms voorkomen dat hier thuis geen tijd voor is en een kind bij ons op De Vlindertuin ontbijt. Dit is geen probleem als ze hun ontbijt meenemen tot 8:45 uur. Na 9:00 uur bieden we geen ontbijt meer aan, omdat dit te dicht op het fruitmoment zit en dit ook aansluit bij een gezond voedingspatroon.

## 5.2 Opruimen

Na het vrije spel wordt er opgeruimd. We vinden het belangrijk dat alle kinderen hierbij helpen. Het is ook prettig voor de kinderen als ze aan de volgende activiteit gaan beginnen, dat dit niet gebeurt in een chaos van speelgoed om hun heen. Wij zien opruimen ook als activiteit, de pedagogisch professional helpt mee, gebruikt het gebaar voor opruimen, zingt een opruim liedje en stuurt de kinderen waar het nodig is.

## 5.3 Activiteiten

We hebben twee vaste momenten op een dag waarbij we activiteiten aanbieden aan de kinderen. Buiten die momenten om worden er naar de behoefte en interesse van de kinderen activiteiten aangeboden. De activiteiten die aangeboden worden bestaan o.a. uit knutselwerkjes, spelletjes, puzzels, buiten spelen enz. Ons uitgangspunt is om minimaal één keer per dag met de kinderen naar buiten te gaan, mits het weer het toe laat. Zie punt 3.3 over buitenspelen.

Een gebalanceerd activiteitenprogramma is belangrijk, met aandacht voor de verschillende ontwikkelgebieden en rijke gevarieerde activiteiten gedurende de dag. Zo moet vrij spel moet echt vrij zijn met eigen keuzes van de kinderen en gestructureerd spel moet dan ook echt gestructureerd zijn.

## 5.4 Eten en drinken

Voorafgaand aan ieder tafelmoment zingen we verschillende liedjes, de kinderen mogen om de beurt aangeven aan de hand van ons liedjesboek wat ze willen zingen.
Daarna zingen we het eet- en drinkliedje (met gebaren):

*De plantjes krijgen water, de visjes krijgen voer.*
*Wij gaan lekker eten dan worden wij sterk en stoer.*
*Wij gaan lekker eten, eten, eten,*
*Wij gaan lekker eten allemaal!*

Daarna zeggen we eet en drink smakelijk allemaal! Vervolgens krijgen de kinderen een beker met drinken. Als het drinken op is wordt er gegeten. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, niet alle kinderen vinden het fijn om gelijk de hele beker leeg te drinken. De beker wordt dan op een veilige plek aan tafel bewaard, zodat ze af en toe tijdens het eten nog wat drinken kunnen pakken.

Wij vinden het belangrijk dat het eten in een gezellige, rustige sfeer plaats vindt en dat de kinderen leren genieten van het eten. We maken daarom geen strijd van eten, want eten moet wel een leuke bezigheid blijven. Wij bieden het aan en vragen aan het kind wat het wil eten. Als het kind echt geen zin heeft proberen wij het nog eens op een later tijdstip. Bij De Vlindertuin mogen alle kinderen zelf brood smeren als ze eraan toe zijn. Na afloop krijgt elke kind een eigen washand om hun gezicht en handen mee schoon te wassen.

De pedagogisch professionals werken volgens het vaste dagritme en bepalen wanneer het kind eet, waar ze uit kunnen kiezen en hoeveel ze mogen eten. Zo mogen ze bijvoorbeeld twee boterhammen, waarvan maximaal één met zoet beleg, maar wel meerdere snoeptomaatjes of stukjes paprika. Voor de baby's wordt het eet- drinkritme zoveel mogelijk aangepast aan de individuele behoefte.

We willen een bijdrage leveren aan de gezonde eetgewoonte van de kinderen bij De Vlindertuin. Daarom is ons voedingsbeleid gebaseerd op de richtlijnen van de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Wij vinden het belangrijk om kinderen gezonde voeding te bieden en zo positief bij te dragen aan hun ontwikkeling. Wij bieden daarom voornamelijk producten aan uit de Schijf van Vijf omdat dit de producten zijn die kinderen echt nodig hebben, de rest

is namelijk extra. De producten die daarbuiten vallen zijn zogenoemde dagkeuzes, dat zijn producten die enigszins gezond zijn maar waarvan je niet te veel/te vaak moet eten.

De hoeveelheden die een kind mag zijn per leeftijd en later ook per geslacht verschillend. Ook adviseert het Voedingscentrum om alles uit de schijf gevarieerd aan te bieden.

Dit doen we door water een thee te drinken en zo veel mogelijk producten aan te bieden die suikervrij zijn of een basis hebben van natuurlijke en niet toegevoegde suikers. Daarnaast bieden we fruit en groente los van elkaar aan waardoor kinderen er meer van gaan eten. Hiermee begeleiden we de kinderen in hun smaakontwikkeling en is de kans groot dat ze op latere leeftijd ook gezonde keuzes zullen maken. Meer hierover is te vinden in ons voedingsbeleid en op de website.

### 5.4.1 Allergieën of andere individuele afspraken

Wij houden rekening met allergieën van kinderen. Er is ook ruimte om individuele afspraken te maken wanneer het noodzakelijk is om af te wijken van het voedingsbeleid, bijvoorbeeld bij een dieet, allergie of als een kind veganistisch wordt opgevoed. Deze afspraken leggen we schriftelijk vast en zijn terug te vinden op de groep.

### 5.4.2 Traktaties en feestjes

Een verjaardag betekent feest, en daar hoort vaak een traktatie bij. Onze voorkeur gaat uit naar een gezonde traktatie, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende leeftijden en de grootte van de porties.
Daarnaast kan een traktatie ook bestaan uit kleine cadeautjes of een cadeau voor de groep. Popcorn mag niet worden getrakteerd vanwege verstikkingsgevaar, en liever ook geen kleine plastic cadeautjes. Mocht de traktatie ongezond zijn of niet passend bij de leeftijd zijn dan kunnen de leidsters er voor kiezen om de traktatie aan de kinderen mee naar huis te geven.

Kijk op voor traktatie ideeën op de website: https://www.voedingscentrum.nl/nl/zwanger-en-kind/dreumes-en-peuter/kindertraktaties-dreumes-peuter.aspx

Bij speciale gelegenheden, zoals feestjes of feestdagen, bieden wij incidenteel knakworstjes, croissantjes, krentenbollen, poffertjes o.i.d. aan. Wij proberen de hoeveelheid suiker, zout en verzadigd vet die de kinderen dan binnenkrijgen voor zover mogelijk te beperken.

## 5.5 Slapen

Kinderen hebben allemaal hun eigen slaapritme, wij proberen daar zoveel mogelijk rekening mee te houden. Voor het naar bed gaan wordt het kind altijd gecontroleerd/ verschoond. Dragen de kinderen sieraden of hebben ze elastiekjes in hun haren wordt dit ook af of uitgedaan. De kinderen slapen op hun rug en, afhankelijk van hun leeftijd, in een slaapzak en/of onder een laken, volgens het protocol Veilig slapen. Ieder kind heeft zijn eigen bed en beddengoed. Als alle kinderen op bed liggen blijft de pedagogisch professional altijd even bij de kinderen, zodat ze rustig gaan liggen.

De kinderen mogen, als zij dit hebben, een knuffel of speen mee naar bed. De knuffels en spenen moeten wel voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Dus bijvoorbeeld een kleine knuffel en geen kapotte speen, touwtjes of loszittende ogen van de knuffel. De knuffels, die op De Vlindertuin mogen blijven liggen, worden iedere week gewassen en gecontroleerd evenals de spenen die elke maandag worden uitgekookt.

De babygroepen hebben samen 3 eigen slaapkamers met in totaal 16 slaapplekken en de verticale groep heeft een slaapkamer met in totaal 8 slaapplekken. Voor de peuters van de verticale groep is er ook de mogelijkheid om op stretchers te rusten op de groep.

Alle slaapkamers hebben contact via de babyfoon met camera en natuurlijk wordt er op alle slaapkamers regelmatig gecontroleerd. De peutergroep heeft de mogelijkheid om de helft van de groep af te sluiten met een schuifdeur. De kinderen slapen op stretchers met een slaapzak of een deken.

Daarnaast beschikken beide babygroepen samen over 6 buitenbedjes en de verticale groep over 2 eigen buitenbedjes die vanaf de groep zichtbaar en bereikbaar zijn. De voordelen van buiten slapen is dat de kinderen geen last hebben van de drukte en geluiden van de groep, gemiddeld langer slapen, goed is voor de weerstand, frisse lucht binnen krijgen en vitamine D. Kinderen, bij voorkeur baby's, slapen het gehele jaar door buiten met uitzondering van onweer, mist en temperaturen bij -5º en bij +28º C. De kleding en dekens passen we aan naar mate het warmer of kouder wordt. Zo krijgen de kinderen in de winter een skipak aan met wanten, dikke sloffen, een muts en een dikke deken met fleecedeken eroverheen. Ook hier wordt regelmatig gecontroleerd hoe het met de kinderen gaat.

## 5.6 Ophalen

Dan is het einde van het dagdeel of van de dag aangebroken. De eerste ouders komen weer binnen. De pedagogisch professional vertelt wat het kind zoal gedaan heeft die dag en geeft eventuele bijzonderheden door aan de ouder. Om 16.45 uur gaan de eerste pedagogisch professionals naar huis. De dag wordt afgesloten op de eigen groep, met uitzondering van de Blauwe en Oranje Vlinder, deze groepen voegen om 17:30 samen op de Blauwe Vlinder.

## 5.7 Ziekte

Kinderen die ziek zijn dienen voor 09.00 afgemeld te zijn via de ouderApp van KidsKonnect. Het verloop van een ziekte is vaak onvoorspelbaar. Het ene moment heeft het hoge koorts, is het hangerig en het volgende moment speelt het weer vrolijk. Om risico's te vermijden nemen we als het kind verhoging heeft of zich erg hangerig voelt contact op met de ouders. Heeft het kind lichte koorts, tussen de 37,8 en 38,5 graden, maar is daarvan niet ziek en speelt het rustig of wil het even slapen, dan kan in overleg met de ouders besloten worden om het nog even aan te kijken.

De beslissing of een kind als dan niet op de groep kan blijven wordt genomen door de pedagogisch professional, waarbij het belang van het zieke kind voorop staat. Daarnaast wordt er ook rekening gehouden met het belang van andere kinderen op de groep en de pedagogisch professional zelf. Zo kan een kind dat zich zo ziek voelt dat het niet meer deel kan nemen aan het normale dagritme of dat iedere twee uur compleet verschoond moet worden vanwege de diarree beter niet op de opvang (ver)blijven. Onder ziek zijn verstaan wij:

- Het kind heeft koorts, 38,5 graden of hoger
- Het kind is hangerig, huilerig en ontroostbaar en kan niet meer meedraaien in de groep
- Het kind lijkt pijn te hebben
- Het kind heeft geen eetlust, geeft over en/of diarree
- Het kind heeft een besmettelijke ziekte of aandoening

Als er zich op het kinderdagverblijf een ziekte voordoet waarbij aangeraden wordt de ouders van de andere kinderen te waarschuwen, dan worden alle ouders op de hoogte gesteld door middel van een mededeling op de deuren bij iedere groep. Bij besmettelijke ziekten volgen wij het advies van de GGD.

Meer informatie over ziekte is te vinden in de Applicatie van KIDDI: Infectieziekten en hygiëne in kindercentra van het RIVM.

# 6. Oudercontacten

## 6.1 Intakegesprek

Het eerste bezoek aan De Vlindertuin bestaat vaak uit een rondleiding vooraf en later het intakegesprek. Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd over het beleid, werkwijze en de regels van de Vlindertuin. Daarnaast worden de kind gegevens besproken om zo de overgang van thuis naar de Vlindertuin zo goed als mogelijk te laten verlopen. Dit houdt in dat er praktische afspraken worden gemaakt met de ouders en alle gegevens en bijzonderheden betreffende het kind doorgenomen worden. Het dagprogramma van de groep wordt doorgenomen en vervolgens worden er wen momenten afgesproken waarop het kind bij De Vlindertuin komt wennen. Tevens kunnen ouders hun vragen kwijt. Tot slot wordt er via de mail een extra informatiepakketje toegezonden over de richtlijnen bij ziekte, de oudercommissie, klachtenregeling enz.

### 6.1.1 Vaccineren

Tijdens de intake geven ouders aan of hun kind(eren) deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Als een ouder aangeeft dat hun kind niet deelneemt, wordt dit gedeeld met de leidinggevende. De leidinggevende monitort de vaccinatiegraad bij De Vlindertuin. Bij een hoge vaccinatiegraad (95%) treedt er 'groepsbescherming' op. Als we hieronder komen, delen we dit anoniem met de ouders vanwege de privacygevoelige aard van deze informatie.

## 6.2 Het wennen

Wij gaan ervan uit dat ouders hun kind het beste kennen en weten wat de beste manier is om te wennen. Wij adviseren daarbij op grond van onze ervaringen. Bij jonge baby's vinden wij het belangrijk dat de ouders vertrouwen in ons krijgen. Bij dreumesen en peuters is het wen proces van het kind ook heel belangrijk. Hoe rustiger een ouder in dit proces is, des te sneller went een kind. Kinderen en ouders mogen op twee momenten komen wennen voor de geplande plaatsingsdatum. Bij voorkeur laten we een kind wennen op de dagdelen dat hij/zij geplaatst is. Het kind ziet dan meteen dezelfde kinderen en pedagogisch professionals als na de wenperiode. Als blijkt dat twee keer wennen toch te kort is, dan gaan we met de ouders in overleg hoe we dit verder aanpakken.

In de beginperiode houden we zoveel mogelijk de manier van omgaan met het kind van de ouders aan. Zijn er grote verschillen tussen onze manier en die van de ouders dan praten we daarover. We proberen om samen met de ouders te komen tot een aanpak die voor het kind het beste is en die past binnen ons pedagogisch beleidsplan. Wij staan open voor gewoonten en gebruiken uit andere culturen en houden daar zoveel mogelijk rekening mee.

### 6.2.1 Overgang naar een andere groep (intern wennen)

Als een kind binnen De Vlindertuin veranderd van stamgroep dan vullen de pedagogische medewerkers het formulier in: op weg naar de (kleur van de groep) Vlinder. Hierop worden de drie wenmomenten genoteerd met uitleg. Ouders zien wie de mentor wordt, wie de pedagogisch professionals zijn en worden uitgenodigd voor een intake gesprek op de nieuwe stamgroep.

Het wennen op een andere groep wordt gezien als een activiteit. Hierdoor is het mogelijk om af te wijken van de maximale groepsgrote op de nieuwe stamgroep. Op deze manier kunnen de kinderen drie keer komen wennen tijdens hun eigen opvangdagen. De plaats voor het kind op de huidige (oude) groep blijft onbezet zodat ze altijd terug kunnen keren naar de eigen groep.

#### 6.2.1.1 Hoe ziet het intern wennen er uit?

Het kind wordt door de ouders op de huidige groep gebracht waarna het kind samen met de pedagogisch professional naar de nieuwe groep gaat.

- De eerste keer wennen eet het kindje fruit mee op de nieuwe groep en neemt deel aan de activiteit na het fruit eten, dit is meestal buiten spelen.
- De tweede keer wennen wordt er naast het fruit eten en mee doen aan de ochtend activiteit ook mee geluncht en slaapt het kindje in het eigen vertrouwde bedje op de huidige groep.
- De derde keer wennen is in de middag na het slaapje waarna het kindje de rest van de dag mee draait op de nieuw groep. Het ophalen door de ouders en overdracht vindt dan ook plaats op de nieuwe groep.

Tijdens de eerste keer wennen is er altijd een pedagogisch professional aanwezig van de eigen (huidige) groep. De pedagogisch professional van de nieuwe groep valt dan tijdelijk in op de andere groep. Mocht het wennen goed gaan dan kan de pedagogisch professional, die met het kind mee is naar de andere groep, de keuze maken om eerder te vertrekken. Wij vertrouwen erop dat onze pedagogisch professional hierin een weloverwogen keuze maken.

#### 6.2.1.1 Afscheid nemen van de oude groep

Het afscheid nemen van de groep is een proces dat de pedagogisch professionals samen met de kinderen voorbereiden. Bijvoorbeeld met de kinderen die naar de peutergroep (Groene Vlinder) gaan. Ze praten over de peutergroep. ‘Hoe oud ben je als je naar de peutergroep gaat?’ ‘Wie heeft er een broer of zus in de peutergroep?’.

Kinderen die naar school gaan krijgen een aftelkalender waarop we stickers plakken zodat ze weten wanneer de laatste dag bij De Vlindertuin is. We vieren dan een afscheidsfeestje en ze krijgen hun zelfgemaakte cadeautje, fotolijstje en plakboek mee naar huis.

## 6.3 Mentorschap

Pedagogisch professionals kijken altijd goed naar de kinderen. Alle groepen hebben de kinderen onderverdeeld over de pedagogisch professionals, en wij noemen dit mentorschap. De pedagogisch professional heeft voor “haar kinderen” extra verantwoordelijkheid met betrekking tot het volgen van de ontwikkeling en het oppakken van bijzonderheden.

Twee keer per jaar wordt er een uitgebreide observatie gedaan aan de hand van het Cito Volgsysteem voor baby’s, dreumesen en peuters. Hierbij wordt er bijvoorbeeld gekeken naar de sociale- emotionele ontwikkeling en de grove en fijne motoriek.

De mentor nodigt de ouders eenmaal per jaar uit voor een gesprek waarvan er verwacht wordt dat de ouder(s) aanwezig is. Hiervoor wordt er een keer in het jaar aan u gevraagd om een observatieformulier in te vullen. Al deze informatie wordt meegenomen in het gesprek. Deze informatie wordt met alle zorg en vertrouwelijkheid behandeld.

Na het afnemen van de tweede observatie ontvangt u hiervan een schriftelijkverslag. Mocht er behoefte aan een extra gesprek zijn is dit altijd mogelijk in overleg. Daarnaast is het ook mogelijk om in overleg bijzondere signaleringen te delen met externe organisaties.

Als een kind naar de basisschool gaat dan vullen we een overdrachtsformulier in die we doornemen met de ouders en vervolgens meegeven. Het is dan aan de ouder of ze dit formulier aan school geven.

*In de ouderApp KidsKonnect staat ook vermeld wie de mentor is van uw kind, incl. foto.*

## 6.4 Oudercontact

Wij vinden een open en eerlijke communicatie met ouders heel belangrijk. Bij het brengen en halen vindt er dan ook een mondelinge overdracht plaats. Daarnaast heeft elk kind, tot één jaar, een eigen 'heen en weer' mapje waarin wij iedere dag de belevenissen bij De Vlindertuin inschrijven. Wij stellen het zeer op prijs als ouders hier ook in schrijven. Bij kinderen vanaf één jaar krijgen de ouders dagelijks een Whatsapp met een foto en/of verhaal van hun kind. Tevens maken wij voor elk een kind een plakboek (ik-boek) van de duur dat ze bij ons zijn. Hierin schrijven we verhalen, plakken we foto's en knutselwerkjes. Ook zijn hierin de observaties van het kind terug te vinden, zie vorige paragraaf.

### 6.4.1 OuderApp van KidsKonnect

Verder communiceren we via de ouderApp KidsKonnect. Hierin zit ook een berichten functie en kunnen ouders kinderen afmelden wegens ziekte, vrije dag of vakantie.

## 6.5 Oudercommissie

De Vlindertuin kent een zeer actieve, betrokken en enthousiaste oudercommissie.
Het is wenselijk dat alle groepen van De Vlindertuin hierbinnen vertegenwoordigd zijn. Wij vinden het van belang dat ouders meedenken over het beleid binnen De Vlindertuin. Ook hechten we er waarde aan te horen hoe ze De Vlindertuin ervaren, hoe ze denken over het beleid en de activiteiten binnen De Vlindertuin.

Er vinden ten minste drie vergaderingen per jaar vinden plaats in (gedeeltelijke) aanwezigheid van de directie. Zowel de directie als de oudercommissie kan een verzoek indienen om een gezamenlijke vergadering te plannen. Dit gebeurt in overleg buiten de reguliere vergaderingen om. Alle regels met betrekking tot inspraak hebben, advies geven enz. zijn vastgelegd in een reglement dat op te vragen is bij de leidinggevende.

## 6.6 Nieuwsbrief

Regelmatig ontvangen ouders de digitale nieuwsbrief. Hierin worden veel onderwerpen uiteengezet van dagelijkse dingen tot beleidszaken. De nieuwsbrief heeft als functie ouders op de hoogte te houden van het reilen en zeilen op de gehele kinderopvang, de groep en belangrijke veranderingen. Ook worden er bijvoorbeeld huisregels weer eens onder de aandacht gebracht, personeelsveranderingen gemeld, grote activiteiten die georganiseerd gaan worden vermeld of een terugblik op het jaar.

De nieuwsbrief ontvangen ouders via de mail en de ouderApp KidsKonnect.

# 7. Kwaliteitszorg

## 7.1 Welbevinden en opvallend gedrag

Pedagogisch professionals kijken altijd goed naar de kinderen. Alle groepen hebben regelmatig overleg waarin wordt besproken hoe de groep functioneert en of kinderen zich prettig voelen. Hier worden ook de individuele kinderen besproken. De mentor observeert daarnaast ook haar mentor kinderen 2x per jaar, zie paragraaf 6.3 over mentorschap. Zo kunnen we vaststellen of het goed gaat met een kind en of we voldoende aansluiten bij de ontwikkeling van het kind.

Als er naar aanleiding van de observaties of op andere momenten 'opvallend gedrag' of een ontwikkelingsachterstand bij een kind wordt geconstateerd, zal het door de pedagogisch professional van de groep besproken worden met de pedagogisch coach. Wij proberen hierdoor een zo goed en zo breed mogelijk beeld van een kind te krijgen en bespreken daarna onze bevindingen met de ouders. Tijdens dit gesprek worden eventuele actiepunten in kaart gebracht. Indien de situatie externe hulp vereist, zullen wij ouders doorverwijzen naar een instantie die hen verder kan begeleiden zoals: het consultatiebureau, Veilig thuis, CJG of Youké.

## 7.2 Meldcode

Het kan voorkomen dat er zorgen zijn om een kind, waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling. Zorgen omtrent de ontwikkeling of het gedrag van een kind bespreken wij altijd eerst met de ouders van het kind. Wij gaan zeer zorgvuldig om met dergelijke situaties en handelen conform Meldcode 'huishoudelijk geweld en kindermishandeling' waarbij aan de hand van een routekaart stappen worden ondernomen. Binnen de organisatie is een aandacht functionaris kindermishandeling die een cursus heeft gevolgd om het werken met de meldcode en de routekaart te borgen.

In het belang van het kind hebben onze medewerkers een wettelijke meldingsplicht om vermoedens kenbaar te maken. Als er sprake is van (ernstige) vermoedens van kindermishandeling, kan tevens contact worden opgenomen met Veilig Thuis of de huisarts.

Het kan ook voorkomen dat een ouder zich zorgen maakt over de manier waarop een pedagogisch professional met zijn/haar kind of andere kinderen op de groep omgaat. Het is belangrijk dat deze zorgen worden besproken met de betrokkene en de leidinggevende. Wij streven naar een open sfeer en open houding om dergelijke zorgen of klachten te bespreken.

De procedure waarin de stappen staan die bij (dergelijke) zorgen of vermoedens worden genomen staan beschreven in de Meldcode. Deze Meldcode kunt u opvragen via de ouderApp KidsKonnect.

## 7.3 Scholing

Aangezien wij met enorm veel passie en enthousiasme met de kinderen werken en wij ook veel aandacht besteden aan hun persoonlijke ontwikkeling, staat geschoold personeel bij ons hoog in het vaandel. Wij geven de kinderen op die manier een zo optimaal mogelijke basis mee. Wij volgen dan ook geregeld met ons team vernieuwende en/of aanvullende cursussen. Daarnaast volgen zij ook individueel cursussen; BHV, Kinder-EHBO etc.

Vanaf 2018 zijn er door de Wet Innovatieve Kwaliteit Kinderopvangwetswijziging (IKK) een aantal nieuwe eisen gesteld met betrekking tot (bij)scholing van de pedagogisch professionals. Volgens één van deze eisen moeten kinderopvangorganisaties aan de slag met het bijscholen van pedagogisch professionals op babygroepen. Er geldt een ingroeiperiode van vijf jaar, eenieder moet hieraan voldoen op uiterlijk 01-01-2025. De

Vlindertuin heeft hiervoor gekozen voor de training ‘Werken met baby’s’ en deze voldoet aan de criteria in het functieboek voor specifieke scholing voor baby-opvang.

Daarnaast krijgen alle beroepskrachten per 2019 recht op ‘coaching on the job’ door een pedagogisch coach. Deze pedagogisch coach is eveneens de beleidsmedewerker van De Vlindertuin. Voor de inzet van deze pedagogisch coach is minimaal Hbo-niveau op het gebied van pedagogiek nodig.

Ook is per 1 januari 2025 een diploma of certificaat vereist waaruit blijkt dat het taalniveau Nederlands op niveau 3F ligt voor de mondelinge taalvaardigheid of op niveau B2 voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken. Invalkrachten en pedagogisch professionals moeten aan deze kwalificatie-eis voldoen.

Tot slot streeft De Vlindertuin ook naar voortdurende ontwikkeling en groei van onze medewerkers. Als onderdeel hiervan zijn we een samenwerking aangegaan met KinderWijs TV, waarmee we onze medewerkers toegang bieden tot een breed scala aan educatieve bronnen en mogelijkheden. Dit stelt onze leidsters in staat om zowel professioneel als persoonlijk te groeien, wat uiteindelijk zal bijdragen aan een versterkte kwaliteit van onze dienstverlening en de ontwikkeling van de kinderen die we ondersteunen. Samen zetten we ons in voor voortdurende groei en ontwikkeling.

## 8. Bronnen


Prof. J.M.A Riksen-Walraven, 2016. *Raamwerk van de vier pedagogische doelen.* Opgenomen in de wet IKK.

De Bil, M. De Bil, P. (2010). *Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie*. Soest, Nederland: Nelissen.

Rijksoverheid. (Z.D.) Rekentool beroepskracht-kindratio (BKR) in de kinderopvang. Geraadpleegd van https://1ratio.nl/bkr/#/

Brancheorganisatie Kinderopvang. (26, september, 2018) Cao Kinderopvang 2018-2019. Geraadpleegd van www.kinderopvang.nl

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. (Z.D.). *KIDDI: infectieziekten en hygiëne in kindercentra* [Mobiele app]. Geraadpleegd van https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.han.ica.icalab.ggdgz&hl=nl

Branchevereniging maatschappelijke Kinderopvang. (z.d.). *Wennen van kinderen.* maatschappelijkekinderopvang.nl. Geraadpleegd op 6 september 2023, van Wennen-in-de-kinderopvang.pdf (maatschappelijkekinderopvang.nl)

## Bijlage 1: Ritme babygroep en peutergroep

Hier vindt u het dagritme van de baby- en peutergroep.

### Dagritme Blauwe en Oranje Vlinder (babygroep)

| | |
|---|---|
| **7.00-9.15** | De kinderen worden gebracht. Ouders kunnen even met andere ouders of met de pedagogisch professional praten, hun kind voorlezen, of wat te spelen pakken. |
| **9.15** | Gaan de kinderen opruimen en aan tafel zitten. Het verloop van de ochtend wordt aan de hand van picto's en gebaren doorgenomen. Na het zingen van liedjes wordt er thee of water gedronken en vers fruit gegeten. |
| **10.00** | De luiers worden gecontroleerd.<br>De kinderen die twee keer slapen worden naar bed gebracht. |
| **10.15-11.15** | In deze tijd worden er allerlei activiteiten gedaan. Te denken valt aan knutselen, boekje voorlezen, puzzelen, vrijspel, sensomotorische activiteiten of buiten spelen. |
| **11.15** | De luiers worden weer gecontroleerd/ verschoond en de grotere kinderen mogen op het potje oefenen. |
| **11.30** | Na het opruimen gaan alle kinderen aan tafel zitten, liedjes zingen of er wordt een boek voorgelezen. Daarna nemen we weer de picto's door tot aan het groente moment. Hierna gaan ze melk drinken en eten we een boterham. Het beleg proberen we zo veel als mogelijk suikervrij of op basis van natuurlijke en niet toegevoegde suikers te houden. Hierbij valt te denken aan: Hüttenkäse, avocado, jam, kaas, geitenkaas etc.<br>Wij zorgen dat de kinderen gevarieerd eten en letten op hun keuzes. |
| **12.15** | De kinderen die 1x slapen, gaan naar bed. |
| **12.30-14.30** | De kinderen mogen vrijspelen op de groep. En de pedagogisch professional is bij het spel aanwezig. De eerste leidster gaat 45 minuten met pauze en de stagiaires hebben een tussenpauze van 45 minuten. |
| **14.30** | Het speelgoed wordt opgeruimd om daarna met z'n allen aan tafel te gaan zitten. Het verdere verloop van de middag wordt aan de hand van picto's en gebaren doorgenomen De kinderen krijgen daarna een beker thee of water met een groente snack. Denk hierbij aan komkommer, paprika, tomaatjes, maïs enz. |
| **15.00** | Er kan gekozen worden voor verven, plakken, boekje voorlezen, beweegspelletjes, puzzelen, buiten spelen, vrij spel etc. |
| **15.30** | Vanaf deze tijd worden de eerste kinderen opgehaald. |
| **16.15** | De kinderen worden nogmaals gecontroleerd/ verschoond. |
| **16.30** | De kinderen krijgen thee of water met een luchtige volkoren cracker met/zonder zuivelspread of een soepstengel. Kinderen die vanuit thuis een groetenhap mee hebben krijgen deze te eten. |

| | |
|---|---|
| **17.50** | Alle ouders dienen binnen te zijn zodat er nog voldoende tijd is voor een overdracht. |
| **18.00** | Gaan de deuren van De Vlindertuin dicht. |

Gedurende de dag worden er flessen gegeven en volgen wij het individuele ritme van de baby's.

## Dagritme van de Groene Vlinder (peutergroep)

| | |
|---|---|
| **7.00-9.15** | De kinderen worden gebracht. Ouders kunnen even met andere ouders of met de pedagogisch professional praten, hun kind voorlezen, of een puzzeltje doen met hun kind. |
| **9.15** | Gaan de kinderen opruimen en vindt er een kringmoment plaats. We zingen: we maken een kringetje van jongens en van meisjes. In de kring doen we een aantal leuke beweeg spelletjes. Daarna gaan we aan tafel zitten. |
| **9.30** | We zingen het goedemorgen liedje waarbij we alle kindjes welkom heetten. Daarna nemen we de dag van de week door en kijken we naar buiten om te zien wat voor weer het is. Vervolgens hangen we de dagritme kaarten op voor de ochtend. |
| **9.45** | Na het zingen van de thema liedjes en het liedje van de plantjes, wordt er thee of water gedronken en vers fruit gegeten. |
| **10.00** | Plassen |
| **10.10** | In deze tijd worden er allerlei activiteiten gedaan. Te denken valt aan buiten spelen, spelletjes, vrij spelen, koekjes bakken, puzzelen of een wandeling maken met bolderkar. Ook is er de mogelijkheid om in kleine groepjes te gaan knutselen aan de hand van het thema. |
| **11.30** | De kinderen gaan naar de wc, kinderen met een luier oefenen op het potje er worden daarna verschoond. |
| **11.45 – 12.00** | Na het opruimen gaan alle kinderen aan tafel zitten, liedjes zingen of er wordt een boek voorgelezen. Daarna gaan ze melk drinken en een boterham smeren. Het beleg proberen we zo veel als mogelijk suikervrij of op basis van natuurlijke en niet toegevoegde suikers te houden. Hierbij valt te denken aan: Hüttenkäse, avocado, jam, kaas, geitenkaas etc.<br>Wij zorgen dat de kinderen gevarieerd eten en letten op hun keuzes. |
| **12.30** | De kinderen die gaan slapen trekken zelfstandig hun broek/sokken uit. Ze pakken hun speen, knuffel en evt. een slaapzak. Ieder kind heeft een eigen plekje om hun spullen in op te bergen. |
| **12.45 – 13.30** | Rustmoment met stretchers. We beginnen met een luisterverhaal of lezen een boekje voor. Kinderen die niet slapen doen met het verhaal mee aan de andere kant van de schuifdeur en gaan daarna aan tafel spelen. |
| **13.00** | Eerste leidster 45 min met pauze stagiaires ook 45 min. Stagiaires tussenpauze. |

| | |
|---|---|
| **14.30** | Het speelgoed wordt opgeruimd om daarna met z'n allen aan tafel te gaan zitten. Het verloop van de middag wordt aan de hand van picto's en gebaren doorgenomen De kinderen krijgen daarna een beker thee of water met een groente snack. Denk hierbij aan komkommer, paprika, tomaatjes, maïs enz. |
| **15.00** | Ook in deze tijd worden er allerlei activiteiten gedaan. Te denken valt aan buiten spelen, spelletjes, vrij spelen, koekjes bakken, puzzelen of een wandeling maken met bolderkar. Ook is er de mogelijkheid om in kleine groepjes te gaan knutselen aan de hand van het thema. |
| **15.30** | Vanaf deze tijd worden de eerste kinderen opgehaald. |
| **16.15** | De kinderen gaan naar de wc, kinderen met een luier oefenen op het potje er worden daarna verschoond. |
| **Tussen 16.30 – 17:00** | De kinderen krijgen thee of water met een luchtige volkoren cracker met/zonder zuivelspread. |
| | Daarna bieden we activiteiten aan die we zo veel als mogelijk aan tafel kunnen doen. |
| **17.50** | Alle ouders dienen binnen te zijn zodat er nog voldoende tijd is voor een overdracht. |
| **18.00** | Gaan de deuren van De Vlindertuin dicht. |